

REGLUGERÐ

um Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins.

I. KAFLI

Hlutverk.

1. gr.

Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins (ÁTVR) er fyrirtæki í eigu íslenska ríkisins og heyrir undir fjármálaráðherra.

2. gr.

ÁTVR hefur með höndum eftirtalin verkefni:

- a. Innkaup á áfengi.
- b. Birgðahald og dreifingu á áfengi til vínbúða.
- c. Rekstur vínbúða.
- d. Innkaup, innflutning, heildsölu og dreifingu á tóbaki.
- e. Framleiðslu á neftóbaki.

3. gr.

ÁTVR skal sinna verkefnum sem versluninni eru falin í 2. gr. í samræmi við lög nr. 63/1969, um verslun ríkisins með áfengi og tóbak, með síðari breytingum, áfengislög nr. 82/1969, með síðari breytingum og reglugerð þessa. Starfsemi ÁTVR skal miða við að hún sé sem hagkvæmust og afli tekna, sem nægi til að greiða rekstrarkostnað og skila arði sem telst hæfilegur, m.a. með tilliti til þeirra eigna sem bundnar eru í rekstri hennar.

II. KAFLI

Stjórn.

4. gr.

Ráðherra skipar þrjú menn í stjórn ÁTVR til tveggja ára í senn og jafnmarga til vara. Ráðherra skipar formann og varaformann stjórnar og ákveður þóknun stjórnarmanna.

5. gr.

Yfirstjórn ÁTVR er í höndum stjórnar í umboði ráðherra. Stjórnin markar stefnu og samþykkir starfsáætlun og rekstraráætlun hvers árs að fenginni tillögu forstjóra. Hún hefur eftirlit með rekstri. Hún kynnir ráðherra starfsáætlun, rekstraráætlun og skýrslu forstjóra um starfsemi og afkomu ÁTVR.

6. gr.

Formaður stjórnar boðar stjórnarfundi með a.m.k. einnar viku fyrirvara. Fundir stjórnar eru lögmatir ef a.m.k. tveir stjórnarmanna eru á fundinum. Ákvarðanir stjórnar skulu færðar til bókar. Forstjóri ÁTVR situr fundi stjórnar með málfrelsi og tillögurétt.

7. gr.

Rísi ágreiningur á stjórnarfundi um afgreiðslu einstakra mála sem stjórnin fjallar um, getur hver stjórnarmanna eða forstjóri óskað þess að málið verði lagt fyrir ráðherra.

8. gr.

Ráðherra skipar forstjóra ÁTVR. Forstjóri ber ábyrgð á daglegum rekstri. Hann ræður starfsfólk og ákveður starfssvið þess í samræmi við þarfir verslunarinnar. Hann ber ábyrgð á bókhaldi og fjárreiðum, semur starfsáætlun og rekstraráætlun fyrir hvert ár í samráði við stjórnina og leggur þær fyrir stjórnina til samþykktar. Hann semur árlega skýrslu um starfsemi og afkomu og kynnir stjórninni hana. Hann sér um framkvæmd þeirra mála sem stjórnin felur honum og kemur fram út á við fyrir hönd ÁTVR.

III. KAFLI

Innkaup og sala áfengis.

9. gr.

Ákvarðanir um innkaup áfengis skulu byggjast á reglum um vöruval sbr. 10. gr. og reglur um birgðahald er stjórnin setur.

Hagkvæmnissjónarmið ráða því af hvaða aðila áfengi er keypt og leita skal verðboða, bjóði fleiri en einn birgir sömu vöru.

Við mat á hagvæmni innkaupa skal miðað við afhendingarverð til aðalbirgðastöðvar ÁTVR í Reykjavík. Þó skal heimilt að semja sérstaklega um afhendingu á öðrum stöðum, sé það hagkvæmt að mati ÁTVR og leiði ekki til hækkunar á dreifingarkostnaði.

10. gr.

Vöruval áfengis.

Stjórn ÁTVR skal setja sérstakar reglur um val á vöru til sölu í vínbúðum. Reglurnar skulu annars vegar miða að því að tryggja vöruúrval með hliðsjón af eftirspurn kaupenda og hins vegar að því að tryggja framleiðendum og birgjum áfengis möguleika á að koma vörum í sölu í vínbúðum. Reglurnar skulu hljóta staðfestingu ráðherra og birtar í Stjórnartíðindum.

11. gr.

Í vöruvalsreglum ÁTVR um áfengi skal sölutegundum áfengis, sem ÁTVR hefur á boðstólum, skipt í eftirtalda söluflokka eftir sölumæðferð: kjarna, reynsluflokk, mánaðarflokk og sérflokk. Áfengi í kjarna og í reynsluflokki skal einnig skipt upp í vöruflokkka eftir þeim megineinkennum sem áfengið hefur vegna framleiðsluaðferða eða hráefnis sem notað var við framleiðsluna. Heimilt er að skipta einstökum vöruflokkum frekar upp, t.d. eftir uppruna. Einnig er heimilt að kveða á um hámarksstærð og lágmarksstærð umbúða sölutegunda í einstökum vöruflokkum.

12. gr.

Nýrri vöru, sem tekin er til ótímabundinnar sölu og ekki telst til sérflokks sbr. 15. gr., skal skipa í reynsluflokk. Í sölureglum ÁTVR skal kveðið á um þann árangur, sem ná þarf í sölu til að vara komist í varanlega sölu, haldist innan reynsluflokks eða dugi ekki til að sölu verði haldið áfram.

Í sölureglum skal kveða á um þann söluárangur sem ná þarf í sölu vöru, sem skráð er til varanlegrar sölu þ.e. í söluflokkinn kjarna til þess að hún haldist í söluflokknum.

13. gr.

ÁTVR getur haft til sölu í vínbúðum sínum áfengistegundir, sem hvorki eru í kjarna né reynsluflokki, ef þær eru sérstaklega ætlaðar til sölu á ákveðnum árstímum, enda séu þær að innihaldi frábrugðnar öðrum áfengistegundum frá sama áfengisframleiðanda og hefð fyrir

sölu þeirra á ákveðnum árstíma. Þær áfengistegundir sem boðnar eru til sölu með þessum hætti skulu flokkast í mánaðarflokk. Tilgreina skal sölutíma í sölureglum ÁTVR.

14. gr.

Auk vöru í kjarna, reynsluflokki og mánaðarflokki getur ÁTVR haft á boðstólum í einni eða fleiri vínbúðum sínum áfengistegundir, sem ekki teljast til þessara flokka, en nauðsynlegt þykir að bjóða til sölu til að tryggja viðunandi fjölbreytni í vöruúrvali og þjóna eftirspurn kaupenda. Áfengistegundir seldar með þessum hætti skulu flokkast í sérflokk.

15. gr.

ÁTVR skal halda uppi pöntunarþjónustu á áfengi, sem ekki er boðið til sölu skv. ákvæðum 12.-15. gr.

Í sölureglum skal nánar kveðið á um sölu áfengis í pöntunarþjónustu m.a. um þá tryggingu sem sá er pantar vöru setur fyrir því að af viðskiptum verði.

16. gr.

ÁTVR skal semja skrá um framlegð allra sölutegunda áfengis. Með framlegð er átt við mun söluverðs og innkaupsverðs. Framlegðarskrá sýni framlegð vöru á 12 mánaða tímabili. Framlegð sexhundraðustu vöru á framlegðarskrá skal notuð til viðmiðunar um framtíð vöru í verslunum ÁTVR eftir því sem nánar verður kveðið á um í sölureglum.

17. gr.

Vöruvalsreglur skulu jafnan endurskoðaðar fyrir 1. mars ár hvert í ljósi fenginnar reynslu og í því skyni að ná fram markmiðum þeim er fram koma í 10. gr. Að lokinni endurskoðun hverju sinni skulu reglurnar staðfestar af ráðherra á ný og birtar í heild.

18. gr.

Birgðahald áfengis.

ÁTVR skal halda birgðir af áfengi eftir því sem eftirspurn gefur tilefni til. Birgðahald hverrar sölutegundar skal einnig miðað við það sem hagkvæmt er með tilliti til aðfanga-kostnaðar og geymslukostnaðar, þ.m.t. fjárbindingar í birgðum.

19. gr.

Vínbúðir.

ÁTVR rekur vínúðir, þar sem áfengi er selt í smásölu.

Ákvarðanir er varða rekstur á einstökum vínúðum, t.d. um afgreiðslutíma, mannahald o.fl. skulu teknar með hliðsjón af því, hvað er hagkvæmt á hverjum stað.

20. gr.

Komi fram tillaga eða ósk um opnun vínúðar frá sveitarstjórn, skal stjórn ÁTVR gera ráðherra grein fyrir afstöðu sinni og ráðherra síðan taka endanlega ákvörðun í málinu. Stjórn ÁTVR getur einnig átt frumkvæði að tillögugerð til ráðherra um opnun, lokun eða flutning vínúðar.

21. gr.

Verðlagning áfengis.

Verð á einstökum sölutegundum áfengis skal vera hið sama í öllum vínúðum ÁTVR.

22. gr.

Verð á áfengi frá vínbúð skal ákveðið þannig að við afhendingarverð frá birgjum skal bætt álagningu, sem ákveðin er með tilliti til kostnaðar við smásöluþreifingu og þess að hún skili arði sem telst hæfilegur m.a. með tilliti til þeirra eigna sem bundnar eru í rekstri ÁTVR. Álagningarhlutfallið skal vera hið sama innan hvers álagningarflokks, sbr. 24. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er ÁTVR heimilt að lækka tímabundið smásöluverð vöru sem felld hefur verið úr kjarna, sbr. 13. gr.

23. gr.

Við ákvörðun álagningarhlutfalla skv. 1. mgr. 23. gr. skal áfengi skipt upp í þrjá álagningarflokka, bjór, áfengi til og með 22% vínanda miðað við rúmmál og aðra áfenga drykki. Hverjum álagningarflokki má skipta upp í undirflokka eftir solumagni, veltuhraða og eðli vöru. Skal álagning reiknuð fyrir hvern undirflokk um sig og vera hin sama fyrir allar sölu-tegundir innan hans. Vöru í reynsluflokki, sérflokki og sérpantað áfengi skal verðleggja með sérstöku aukaálagi.

Fjármálaráðuneytið ákveður þær hlutfallstölur, sem notaðar eru við verðlagningu.

24. gr.

Við sölu á áfengi sem undanþegið er áfengisgjaldi eða ber lækkað áfengisgjald skv. 7. gr. laga nr. 96/1995, um gjald af áfengi, sbr. 13.-16. gr. reglugerðar nr. 477/1995, um áfengisgjald, skal álagning ÁTVR vera hin sama í krónum talin og við sölu á gjaldskyldu áfengi.

IV. KAFLI

Innkaup og sala tóbaks.

25. gr.

Ákvarðanir um innkaup tóbaks skulu byggjast á reglum um vöruval sem stjórn ÁTVR setur. Reglur um innkaup, vöruval og dreifingu tóbaks skulu settar eftir sömu meginmarkmiðum og tilgreind eru um áfengi í reglugerð þessari og með þeim frávikum sem einkaréttur ÁTVR til innflutnings og framleiðslu tóbaks leiðir af sér. Við val á tóbaksvöru er ÁTVR óbundið af notkun framlegðarskrár, sbr. 17. gr. en getur þess í stað notað skrá um magn seldrar vöru, þyki það betur henta.

V. KAFLI

Ýmis ákvæði.

26. gr.

Stjórnarmenn, forstjóri og allir starfsmenn ÁTVR eru bundnir þagnarskyldu um öll þau atriði er þeir fá vitneskju um í starfi og leynt skulu fara samkvæmt lögum, fyrirmælum yfirboðara eða eðli máls. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

27. gr.

Reikningsár ÁTVR er almanaksárið. Um bókhald, gerð ársreiknings og endurskoðun gilda lög nr. 145/1994, um bókhald, og eftir því sem við geta átt lög nr. 52/1966, um ríkisbókhald, gerð ríkisreiknings og fjárlaga, og lög nr. 12/1986, um ríkisendurskoðun. Ráðherra staðfestir ársreikning að lokinni endurskoðun.

28. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt heimild í lögum nr. 63/1969, með síðari breytingum, öðlast þegar gildi. Frá sama tíma fellur úr gildi reglugerð nr. 205/1998, um Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins, með síðari breytingum.

Fjármálaráðuneytinu, 13. maí 2003.

F. h. r.

Baldur Guðlaugsson.

Telma Halldórsdóttir.